Lietas Nr. C14022414
Lietas arhīva Nr. C-0224-14

2014.gada 27.maijā

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Gulbenes rajona tiesa : tiesnese Gunta Gulbinska

sekretāre Ilona Dāvida

piedaloties : pieteicējai /pers. C/ un ieinteresētajām personām : /pers. D/ un /pers. E/

izskatīja atklātā tiesas sēde civillietu /pers. C/ spieteikuma par juridiska fakta par mantojuma pieņemšanu konstatēšanu un

konstatēja:

2000.gada 26.septembrī Vidzemes apgabaltiesas zvērināts notārs taisījis testamenta aktu Nr. 5, saskaņā ar kuru /pers. F/ , dzimis /datums/, uz akta taisīšanas brīdi dzīvojošs /adrese/, savu uz īpašumtiesību pamata piederošo nekustamo un kustamo īpašumu,kā arī to, uz ko viņam varētu būt tiesības pēc viņa nāves, novēlējis pieteicējas tēvam /pers. G/ (p.k./personas kods/) . /pers. F/ miris /miršanas datums/./pers. G/ miris /miršanas datums/, viņa pēdējā dzīvesvieta bijusi /adrese/. Pieteicēja kā /pers. G/ mantiniece 2013.gada 11.februārī iesniegusi zvērinātai notārei B.Jaunbērziņai mantošanas iesniegumu.

Pieteicēja /pers. C/ lūdz tiesu konstatēt juridisku faktu,ka viņas tēvs /pers. G/ pēc /pers. F/ nāves pieņēmis viņa atstāto mantojumu.Pieteikumā norādīts,ka /pers. G/ nav nokārtojis mantojuma lietu, taču līdz pat savai nāvei dzīvojis mantotajā mājā , uzturējis to un arī pārējo īpašumu,maksājis nodokļus , apstrādājis mantoto zemi. Juridiskā fakta konstatēšana nepieciešama pieteicējas mantojuma lietas kārtošanai.

Tiesas sēdē pieteicēja savu pieteikumu uztur,paskaidro,ka pēc sava tēva nāves vēlas nokārtot mantojuma lietu ,taču viņas rīcībā nav dokumentu ,kas apliecinātu,ka viņas tēvs ir pieņēmis /pers. F/ mantojumu. Savas dzīves laikā pieteicējas tēvs nav paspējis to izdarīt, nav bijis arī pietiekami līdzekļu ,lai nokārtotu visus jautājumus gan par mantojuma pieņemšanu ,gan tā reģistrēšanu Zemesgrāmatā. Pieteicēja paskaidro,ka viņas tēvs /pers. F/ mājā dzīvojis kopš 1997.gada ./pers. F/ bijis invalīds ,nevarējis pārvietoties uz iztikt bez citu palīdzības.Tēvs viņu kopis. Pēc /pers. F/ nāves turpinājis apstrādāt zemi ,kopt lopus , rūpējies par māju.

Ieinteresētās personas /pers. J/ un /pers. E/ paziņo ,ka viņiem nav iebildumu pret šī juridiskā fakta konstatēšanu – pieteicēja ir viņu māsa. Ieinteresētās personas apstiprina,ka viņu tēvs tiešām pēc /pers. F/ nāves pieņēmis viņa mantojumu – rūpējies par māju un zemi, dzīvojis tur.

Ieinteresētā persona /pers. K/ rakstiskā iesniegumā tiesai paziņojusi,ka viņai nav iebildumu pret juridiskā fakta konstatēšanu – l.l.49.

Ieinteresētā persona Valsts Ieņēmu dienests tiesai paziņojis,ka nav iebildumu pret šī juridiskā fakta konstatēšanu – l.l.34.

Novērtējot lietā iesniegtos rakstiskos pierādījumus, pieteicējas un ieinteresēto personu paskaidrojumus,kā arī liecinieku

liecības, tiesa atzīst ,ka pieteikums ir pamatots un juridiskais fakts par mantojuma pieņemšanu atzīstams par konstatētu.

Saskaņā ar CPL 288.pantu tiesa izskata pieteikumus par tādu faktu konstatēšanu,no kuriem atkarīga fizisko un juridisko personu mantisko un nemantisko tiesību rašanās , grozīšanās vai izbeigšanās. Šai gadījumā no juridiskā fakta konstatēšanas ir atkarīga pieteicējas iespēja mantot.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 289.pantam, tiesa konstatē juridiskos faktus tikai tad, ja iesniedzējam nav iespējams citādā kārtībā saņemt attiecīgos dokumentus, kas apstiprina šos faktus, vai ja šie dokumenti nozaudēti, nozagti vai iznīcināti un zudusi iespēja tos atjaunot. Pieteicējai nav iespējams citā kārtībā saņemt apliecinājumu par to,ka viņas mirušais tēvs /pers. G/ pēc /pers. F/ nāves ir pieņēmis viņa atstāto mantojumu.

Faktu,ka nekustamais īpašums piederējis /pers. F/ kā kolhoznieku sētas pēdējam loceklim , apstiprina Latvijas Nacionālā arhīva izziņa – l.l.11.,12 ;faktu,ka šis īpašums ir novēlēts /pers. G/ apliecina tiesas sēdē pārbaudītais testamenta akts (oriģināls) l.l.10..

Savukārt faktu,ka /pers. G/ /pers. F/ mantojumu pieņēmis, apstiprina lietā nopratinātie liecinieki.

Tā lieciniece /pers. O/ liecināja,ka mirušais /pers. G/ ir viņas vīra brālis. Atceras ,ka /pers. G/ ar /pers. K/ īrējuši no /pers. F/ mājas daļu, pēc tam /pers. F/ viņiem „norakstījis" visu māju. /pers. G/ slimo /pers. F/ apkopis, remontējis māju, kā arī pēc /pers. F/ nāves rīkojis lielas bēres. /pers. G/ nav bijis naudas ,lai pēc /pers. F/ nāves nokārtotu līdz galam mantojuma lietu.

Lieciniece /pers. Z/ liecināja,ka ir pieteicējas kaimiņiene, dzīvo netālu /adrese/. Atceras /pers. F/ ,kuram bijušas problēmas ar kājām nevarējis staigāt. Viņam nav bijis radinieku. Pieteicējas tēvs visu laiku palīdzējis /pers. F/ saimniecībā. Kad /pers. F/ nomiris, pieteicējas tēvs palicis dzīvot tai mājā/adrese/, turējis lopus, apstrādājis zemi, remontējis māju. Visiem apkārtējiem bijis zināms,ka /pers. F/ viņam novēlējis māju.

Bez tam – no lietā iesniegtās Beļavas pagasta pārvaldes izziņas – l.l.18 redzams,ka /pers. G/ pēdējā dzīvesvieta bijusi /adrese/.

Atbilstoši Civillikuma 691.pantam gribu pieņemt mantojumu var izsacīt vai nu noteikti, mutiski vai rakstiski, vai arī klusējot, ar tādu darbību, kuru attiecīgos apstākļos var iztulkot vienīgi tā, ka zināma persona atzīst sevi par mantinieku.

Saskaņā ar Civillikuma 694.pantu, ja tajā laikā, kad aicina mantot, mantojums atrodas aicinātā faktiskā valdījumā un ja viņš līdz Civillikuma 693.pantā norādīto termiņu notecējumam nedod par mantojuma pieņemšanu noteikti atsauksmi, tad atzīstams, ka viņš to ir pieņēmis.

Tiesa atzīst, ka lietā ir pierādīti Civillikuma 691.pantā un 694.pantā norādītie apstākļi attiecībā uz /pers. G/ darbībām sakarā ar /pers. F/ mantojuma pieņemšanu.

Ar savām darbībām – apsaimniekojot īpašumu /adrese/, /pers. G/ klusējot paudis savu gribu pieņemt mantojumu no mirušā /pers. F/.

Lietā nav strīda par tiesībām, kurš būtu izšķirams tiesā prasības kārtībā, tādēļ nav šķēršļu fakta konstatēšanai sevišķās tiesāšanas kārtībā.

Vadoties no teiktā un pamatojoties uz CL 691.,693.,694.pantiem, CPL 289.,290.,291.,292.pantiem, tiesa

n o s p r i e d a :

atzīt par konstatētu juridisku faktu,ka /pers. G/ (p.k./personas kods/) ,miris /miršanas datums/, ir pieņēmis /pers. F/ ,dzimuša /datums/, miruša /miršanas datums/, atstāto mantojumu.

Juridiskais fakts konstatēts mantojuma lietas kārtošanai.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā.

Tiesnese G.Gulbinska